

Ishaja vsak dan razen nedelj in praznikov

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Issued daily except Sundays and Holidays

LETO—YEAR X.

Entered as second-class matter January 22, 1914, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

CHICAGO, ILL., SREDA 10. OKTOBRA (OCTOBER) 1917 ŠTEV.—NUMBER 238.

USPEHI NOVE OFENZIVE V BELGIJI.

NOVA PONUDBA IZ BERLINA ZA MIR?

V Amsterdamu je prišla vest iz Berlina, da bodo centralne države poučile mir.

Ponudba bo za mir brez aneksij in odškodnin. Velik boj v Nemčiji med junkerji in protianeksisti.

Amsterdam, 9. okt. — Depesa, ki je prišla danes iz Berlina, nam kaže, da bosta Nemčija in Avstrija kmalu ponudili mir brez aneksij in odškodnin. Depesa se glasi na ta poročilo v listu "Deutsches Tageszeitung" v Berlinu, ki pravi, da je tako rekla nek "visoka uradna oseba" v Nemčiji.

Vest je našla tukaj urzel sprejem. Poročila iz Berlina, ki citirajo nekoga, ki je slišal nekoga drugega na ta zopet nekoga, so že vsakdanja prikazen. V slučaju, pa da se vest približuje resnici, bi to pomenilo, da je zmaga mirovni blok v državnem zboru. Mirovni blok, ki je pod vodstvom socialistov in katoliških centristov, je precej močan in se ne bo upognil novi junkerski stranki, ki katera gode triletno pesem o "častnem miru z aneksijami in velikimi odškodninami". Znamerje zadnjih dni kažejo, da je kakej svojo vlado bolj naklonjen tej pesmi, kakor pa zahtevi mirovne bloka; druga znamenja pa so, da mirovna koalicija nikakor neče odnehati z mirovnimi diskuzijami v parlamentu in mnenjem nadleguje kanclerja z interpelacijami, ki se nanašajo na mir. Na drugi strani je tudi resnica, da je imela papeževa nota precej vpliva na avstrijsko vlado in na mnoge vlade posameznih nemških držav, kot je na primer bavarska.

Omenjena vest iz Berlina, ki je posjeta po "Tageszeitung", pravi:

"Visoka uradna oseba naznaja, da se pripravlja nova mirovna nota centralnih držav. Njih pogoj je, ostaviti ves belgijski in francoski teritorij, kjer se nahajajo nemške armade in dalje stoji na stališču, da ne bo nobena stran zahtevala denarne odškodnine."

Iz Dunaja poročajo o veliki mirovni demonstraciji, ki so jo tamkaj priredili krščanski socialci zadnje nedelje. Na tisoče ljudi se je udeležilo. Na shodu je govoril knez Lichtenstein, predsednik nižjeavstrijske deželne zbornice, zahtevajoč pogojen mir, splošno razoroženje in mirovno razsodišče.

Značilno izjavo je podal progresivni poslanec Georg Gothien v nemškem rajstagu, rekoč, da Nemčija ni v stanu premagati svojih sovražnikov na suhem, a še manj je v stanu prisiliti Ameriko na mir in zahtevati od nje kakšno vojno odškodnino. Glede na submarinsko kampanjo je dejal, da so podmornice morda res potopile sedem milijonov ton ladij, toda Anglija se še ne zmenja za mir, niti živčne rešije ni še uvedla in nihče ne ve, kdaj bodo submarinke prisilile Angleže na mir. "Mogoče bi Nemčija premagala Anglijo, samo Anglijo, ako še žrtvuje 60 milijard mark in drugega pol milijona mož. Ali se pa ta žrtev izplača samo zato, da dobimo od Anglije deset milijard mark odškodnine?"

Gothien zagovarja pogojni mir brez aneksij.

KERENSKIJE JE ZMAGAL.

Začasna vlada ostane koalicijska kot doslej. Začasni parlament bo imel le posvetovalno oblast. Železničarji so zaštrajkali.

Petrograd, 9. okt. — Kerenski je danes izjavil, da je dosežen sporazum med delavsko-vojaškim svetom, kadetsko stranko in industrijaleci iz Moskve glede na sestavo novega ministristva. Nova vlada bo koalicijska kakor doslej, toda socialisti bodo imeli večino. Imena novih ministrov bodo objavljena vsak čes.

Začasni parlament, ki je izšel iz ljudskega kongresa, je imel večer popoldne prvo formalno sejo, ki je bila tajna. Pozneje je bilo naznanjeno, da se je parlament bavil o svojem razmerju s vlado. Poslanci so sprva zahtevali, da je začasna vlada odgovorna parlamentu, toda po nekega so opustili to zahtevo in se odinili, da mora kabinet odgovoriti na vprašanja, ki so jih poslanci postavili. Zbornica ima tudi pravico interpellirati vlado v vseh zadevah in vlada mora odgovoriti formalno in pravično. To navedba je bila sprejeta s 100 glasovi proti 84.

Vlada je izdala naredbo, ki oznanja volilne okraje za volitve za ustavodajno skupščino. Vseh volilnih okrajev je 100, na katere pride določeno šte-

tilo delegatov. Petrograd bo imel dvajset delegatov. Moskva devetnajst. Kijev 22. Donska dolina 17. Kavkaz 36 itd.

Vzlic prvim vestem, da so se železničarji pomirili z vlado in sprejeli ponudbo, kakor je bilo poročano v ponedeljek, so večer voditelji organizacije poklenili uslužbenec na vseh civilnih vlakih na stavko. Vojaske in munijski vlaki niso prizadeti vsled sklepa ljudskega kongresa. Kerenski je sicer obljubil železničarjem, da je vlada pri volji povračiti mezo v četrtke, toda železničarji niso hoteli čakati. Štrajk je splošen. Vsi potniški vlaki, ki so imeli sinoči ostaviti Petrograd, stoji na kolodvorih. Vlada se trudi, ustaviti štrajk. Minister notranjih zadev Nikitin je zagrozil stavkarjem, da pridejo pred vojaško sodišče, ako ne ožive u-stavljenega prometa.

POHOTNEŽ OBDOJEN.

Franklin, Ind. — Sodišče je obsodilo pleskarja Frank Hinkla na dva in dvajset let ječe in \$100 denarne globe, ker je napadel štiri-najstletnega dekleta.

UPRAVA ZA ŽIVILA IN CENEJŠI KRUH.

HOOVER NAMERAVA UVESTI NA TRGU HLEBEC PO PET CENTOV.

Philadelphia, Pa. — Herbert C. Hoover namerava poskusiti v Philadelphiji s hlebem po pet centov. V ta namen namerava pripraviti posebno testo, da prihrani na sladkorju, masti in mleku.

Poljedelski department je poslal v sporazumu s Hooverjem, živilskim upraviteljem D. R. Jacobsa iz kemičnega urada, da poduči peke o pripravljavanju novega kruha.

Jacobs pravi: "O natančni teži novega hleba ne morem še nič pozitivnega povedati, toda toliko rečem, da njegova velikost precej prihrani, če vpoštevamo sedanje cene. Ko bodo poizkusi v tem mestu dokončani, mu damo ime in uvedemo povsod v Združenih državah enako metodo in sestavo kruha. Upam, da ne bo težko dobiti podpore od strani pekov. Zadovoljni bomo, če se ravna po naših inštrukcijah, ker bodo lahko novi kruh postavili na trg s takim profitom, da bodo nadaljevali z obetjo kot ponavadi."

Po izjavi dr. Jacobsa je novi kruh posledica cele serije poizkusov, da se dožene, če je mogoče znižati ceno kruha. Poizkusi so se obnesli dobro s kemičnega in delovnega stališča.

Mesto Philadelphije ima prebivalstvo od 1.000.000, če se se poizkusi dobro obnesli.

Kako prodajajo premog

Pittsburgh, Pa. — "Pittsburgh Dispatch" je prinesel to le zanimivo vest, ki dokazuje, kakšnih zvičaj se poslužijo premogovniški baroni, da našenejo cene navzgor.

"Neki industrijalec je prišel k premogovniški družbi in je vprašal, če ima kaj premoga na prodaj. Premogovniški operator mu je dejal, da ima 60 železniških voz."

"Vzemem takoj 20 voz," je dejal industrijalec.

"Zdaj ne prodajamo našega premoga, ker je vreden več kot dva dolarja tona. Obdržimo ga," je odgovoril operator.

"Koliko je vreden?" je vprašal industrijalec.

"Štiri dolarje petdeset centov pri rudniku," je rekel malomarno operator.

"Well, je tudi zame toliko vreden," je odgovoril industrijalec. "Povem vam, kaj storim. Stavim \$2.50 na tono, da ne morete takoj dostaviti dvajset voz ru-mine premoga, in sicer do jutri."

Prepeljal ga je bilo treba le osem milj. Operator je takoj telefonično pozval svoje železniške prijatelje, ki so mu povedali, da ne bo zakasnitve pri dostavljanju premoga. Operator je sprejel stavo. Dva dni kasneje je industrijalec telefoniral operatorja: "Dobili ste stavo, jaz sem zadovoljen. Čez nekaj dni bo treba zopet staviti."

Industrijalec dobi premoga, kolikor ga hoče. Plačati mora za to \$4.50. Pravijo, da je premog prav lahko dobiti tistemu, če prav je vlada določila ceno, ki se zna zmanjšati okoli določenih dveh dolarjev za tono premoga.

PSI SO NEVARNO ZDELALI ČLOVEKA.

Hammond, Ind. — Ko je šel Charles Kastr nimo neke supe, se je strgal z verige pes in se vrigel nanj z vso silo. Psi je prišlo na pomoč še šest psov, ki so Kastru razdelali do štirideset ran, preden so ga rešili pasjih zob. Kastr se nahaja v zelo kritičnem položaju.

KAJZER JE V SKRBEH ZA "ČLOVEŠKI MATERIJAL."

INDIREKTNO PRIZNANJE OGROMNIH IZGUB NA ZAPADNEM BOJIŠČU.

Pariz, 9. okt. — Prvič odkar traja vojna so pričeli nemški višji poveljniki govoriti o varčevanju s "človeškim materijalom", to je z vojaštvom. Dokaz tega je povelje vrhovnega armadnega upravitelja generala Ludendorffa, ki so ga dobili francoski častniki pri nkeem njetem nemškem častniku.

Doslej so taka povelja nemških generalov omenjala le municijo. Tudi to Ludendorffovo povelje govori o municiji, toda zdaj imajo prednost življenja vojakov. Povelje je bilo izdano prve dni septembra, torej pred veliko angleško ofenzivo v Flandriji, ki je zdaj v teku.

Povelje se glasi: "Vsem častnikom naših čet je zapovedano, da varčujejo s strelivom, posebej pa s granatami za mrtarje in težke topove, katerih se zadnje čase več porabi, kot se jih pa izdelata. To je slaba. Kljub temu ne more vrhovna uprava dovoliti nadaljnjo omejitve tega streliva, ker so naše izgube že zdaj dovolj velike in bile bi še večje, ako ne bi artilerija vršila vsega svojega dela."

Veliko bolj važno je varčevanje z možmi. Z ozirom na naša prejšnja povelja se morajo nižji poveljniki držati sledečega: Ni treba napadati gotovih zakopanih elementov, oziroma jih braniti spriču hudih napadov, ako niso ti elementi izredne važnosti; ne izvršuje prenaplnih protinapadov, dokler nimate informacij od topništva; prve linije zakopov ne smejo biti natlačene z vojaštvom; ne držite velikih rezerv vojaštva preblizo sovražnega ognja, ako ni napad v tiru; topničarji ne smejo bombardirati polj, kjer ni sovražnika, na primer praznih zakopov; nehaite z nepotrebnimi topniškimi kritjem ali s kanonado v ponočnem času, če ni natančnih informacij za reguliranje ognja.

Ogromen pridelek koruze.

Washington, D. C. — Kljub temu, da so cenili izgubo na koruzi v septembru na 37,000,000 bušljev, je pridelek koruze tako velik, kakršnega še ni bilo v Združenih državah. Po zadnjih poročilih cenil poljedelski department pridelek koruze na 3,210,795,000 bušljev. Pri spomladanski pšenici je bilo izgubljenih 9,000,000 bušljev, vendar je pa pridelek večji kot lani. Tudi drugega sadeža so pridelali obilo.

Glavne sadeže so pridelali: Spomladanska pšenica 242,400,000 bušljev. Vse pšenice 659,800,000. Koruze 3,210,795,000; ovsa 1,580,700,000; ječmena 201,600,000; ajde 17,800,000; belega krompirja 452,900,000; sladkega krompirja 87,200,000; lana 11,000,000; tobaka v funtih 1,243,000,000; vseh jabolk 176,600,000; jabolk za trgovino 21,100,000 sodov; sladkorne pese 7,800,000; kafirja 98,600,000; fižola 15,800,000.

Iz oblastvene cenitve je razvidno, da v Združenih državah še niso pridelali toliko poljskega sadeža kot letos.

VREME.

Severni Illinois, južni Michigan in Wisconsin: V sredo splošno jasno in mrzlo. Severozapadni vetrovi. Temperatura v Chicagu zadnjih 24 ur: povprečno 40. Solnce izhaja ob 6, zahaja ob 5:19.

ANGLEŠKO-FRANCOSKA ZMAGA.

Zavezniške čete so v novem napadu prodrle eno miljo in osvojile važne flandrske griče.

Italijanski letalci bombardirali pomorsko bazo Kotar v Dalmaciji. Načrt kampanje proti Ljubljani.

London, 9. okt. — Angleške in francoske čete so danes v skupnem napadu prodrle eno miljo v nemške pozicije. Angleži so pregnali Nemce iz gozda Diasy, severno od Broodselinda in prodrli po hribu navzdol proti ravnini. Od mesta Paschendale se še nahajajo pol milje. Francozi so prekorčili rečice Jansbeek in Bronsbeek in dosegli Mangelar skoro miljo daleč od svoje prvotne črte. Mesteca Poelcapelle je v angleških rokah. Nemci so izvršili proti večeru nekaj protinapadov, ki jim pa niso pomagali. Več sto Nemcev je bilo ujetih.

Pariz, 9. okt. — Vojni stan javlja: Ob polučetih zjutraj so naše čete v družbi z angleškimi napadle nemške pozicije v Flandriji. Naše čete so prodrle južno od gozda Houtholst med Draibankom in Weindraftom. Bitka se nadaljuje uspešno za naše armade.

Washington, 9. okt. — Uradno poročilo iz Rima pravi, da je flota italijanskih eroplanov Caproni-jevega modela danes napadle Kotar. Zračna flota je priplula nad Kotar o polnoči in bombardirala mesto, pristanišče in bojne ladje za utrdbami do jutra. Več požarov je sledilo bombardiranju. Avstrijci so ljuto streljali v zrak in nekateri eroplani so dobili luknje v krila, toda vsi letalci so se vrnili nepoškodovani.

KAKO JE V AVSTRIJI.

Kava 50 dolarjev funt, čevlji brez usnja 30 in obleka 125 dolarjev. Srbski in ruski ujetniki iščejo hrane po smetiščih in umirajo lakote.

Rim. — Senkaj je prišel lajtnant Alberto Virgili, kateremu se je posrečilo pobegniti iz avstrijskega ujetništva. O razmerah v Avstriji pripoveduje sledeče:

"Medtem ko v Rimu govorim o možnosti krušnih listkov, se v Avstriji ne dobi nobena stvar brez listkov, tudi žveplenke ne. Videl sem srbske in ruske ujetnike, ki so se plazili po smetiščih in iskali, če bi mogli kaj najti za v usta. Neverjetno je, da bi ljudje jedli ničredne ostanke, ki jih izbrskajo iz gnoja, toda jaz prisegam, da je tako v Avstriji, kjer ujeti Srbi in Rusi stradajo na smrt."

Letošnji krompir prodajajo po 50 centov funt in posipen fižol stane funt en dolar. Oljivo olje je osem dolarjev "pajnt". Moška obleka po 125 dolarjev je zelo poceni. Par čevljev brez pravega temveč ponarejenega usnja stane 30 dolarjev.

Kava je v Avstriji redka kakor dijamant. Kdor je še tako srečen, da je ima, jo lahko proda po 50 dolarjev funt: In kdor je tako srečen, da jo kupi, povabi svoje prijatelje na "gostijo" in teden dni ne govorijo drugega, kakor da so jedli kavo. Neka ženska v Trstu je shranila dvajset funtov kave, za kar je izvedela neka bogata Dunajčanka. Šla je v Trst, poiskala dotično ženo in

Washington, 9. okt. — Iz Rima poročajo, da misli Italija predložiti zavezniški konferenci, ki se v kratkem otvori v Parizu, načrt za vojno kampanjo proti Ljubljani. Italija smatra Ljubljano za ključ avstrijske zveze s Hrvaško in Srbijo. Ako bodo zavezniki pri volji dati premost, jeklo, municijo in topove za kampanjo, bo dala Italija potrebne čete.

Rim, 9. okt. — V Alpah je zapadel debel sneg in na bojišču so se pojavile prve sani in smuče.

London, 9. okt. — Francoske čete so se pridružile angleškim v novih napadih na flandrski fronti, ki so se ponovili danes zjutraj. Gigantična ofenziva je zopet v polnem teku.

Vojni stan poroča, da so Angleži v družbi svojih zaveznikov na levičari napadli nemške pozicije na široki fronti vzhodno in severovzhodno od Ypresu. Čete povoljno napredujejo.

Hudo deževje zadnje nedelje je prisililo pehoto, da je odnehalo z napadi. Dva dni je vladal mir, edino artilerija je grmela in Nemci so kljub slabemu vremenu in megli izvršili dva protinapada, ki se pa nista niti malo obnesla. Sinoči so Nemci zopet protinapadli na 500-jardov široki fronti vzhodno od gozda Polygon, naleteli pa so na ljuto topništvo.

(Dalje na 5. str., 1. kol.)

DOPISI.

Brooklyn, Kans. — Kot bivši član treh konvencij SNP, si nisem spregovoriti par besedi o konvencijah predlogih, ki se tiče bodoče konvencije. Šesta redna konvencija je določila mesto za sedež bodočega zborovanja. Toda to ni po volji članstva. Vse skupaj v stavlja vprašanje, ali se v tem delu delajo s tem, da se stroške in stiskne potrebuje. Pravila so že tako prevelika, da človek ne ve, jeli kateri točka veljavna ali ne. Če so nam potem konvencije, potem so nam potem konvencije, potem so nam potem konvencije.

Chicago, Ill. — Dasiravno je Amerika v vojni, to navidezno ne razburja čikaškega prebivalstva. Ljudje dirjajo po opravkih z naglico, ki je lastna prebivalstvu velikih mest. Kadar se naloži vlak čikaških fantov za na "fronto", ni opaziti prizorov, ki se dogajajo po manjših mestih, da sirovno se tudi naše manjce razumejo na jok. In pred odhodom vlaka ga tudi prakticirajo, da jim pri tem poslu pomagajo hčere, oziroma sestre in ljubice pozvanih se tudi samo ob sebi razume. Množice drugih, ki so poleg kot gledalci, se smejejo in uganjajo burke. Oni ne čutijo bolesti mater, ki se poslavljajo od svojih sinov. Sicer pa, kdo bi jim to zameril?

Rockus Godina,
dr. Prvi Maj št. 65 SNPJ

Waukegan, Ill. — Tukajšnji članški odtok Slovenske čikaške konvencije je vzporedno 30. septembra predstavil v korist Slovenskega narodnega doma. To je bilo dobro uspešno.

John Brus. — Danes je bil naš list, Prosveta, in jaz imam nekake sugestije, da bom na tem mestu razložil. Najprej društev so obenem tudi zastopniki Prosvete, in kot takšni pobirajo naročnino za list, pri sebi in jo obenem z ostalimi članstvom pošljejo na prihodnost. Na ta način bi izgubili malo več časa, ker bi izvršili agitacijo za Prosveto istočasno s tajniškim poslom na društev. Zastopniki lista bi pravico do 20 odstotkov prejeli. Jaz bi priporočal, naj bi zastopniki pustili 10 odstotkov, da se zadovoljijo s desetimi. Zastopnikom bi se to le malo poravnalo, medtem ko bi listu mnogo koristilo. Naj mi bratje tajniki ne dajejo v zlo tem vrstje. Napisi, ki jih iz ljubosti do našega doma, kar vem, da potrebuje vse, da delo torej, tajniki in tajnice, da razširimo naš list in v tem pomagamo našemu članstvu podjetju. Naročnik.

Chicago, Ill. — Potem dopisov, ki se priključujejo v Prosveto, vidim, da je prišla na dnevni red "Prosveta" v razpravi, kje naj bo sedež bodoče konvencije. Stvar bi bila, da bi se konvencija postala smešna, če bi se konvencija vodila v tem smislu. Človek, ki ne pozna našega razmera, dobi vtis, da nam je prvi vrsti mar pijača, in potem se druge stvari. V kolikor jaz imam priliko čitati dopise, vidim predloge, ki govorijo za Cleveland, oziroma La Salle kot sedež bodoče konvencije, nisem

opazil, razven v enem slučaju, nobenih argumentov proti Springfieldu zato, ker je "suho" mesto. Ne bodimo otročji in ne silimo s takimi stvarmi na dan, s katerimi se le smešimo. Jaz nimam proti Springfieldu ničesar in mi je vseeno, v katerem izmed treh mest se bo vršila konvencija. Želel bi pa, da se dopisniki, najsiho za ali proti, poslužujejo druge taktike. Čemu bi se smesili, ko vendar vemo, da je članstvo prebrano, da njihovi delegatje ne bodo trpeli jeze in lakote, pa naj se vrši konvencija, kjer se hoče, magari tudi v Zion City.

F. Z.

Chicago, Ill. — Dasiravno je Amerika v vojni, to navidezno ne razburja čikaškega prebivalstva. Ljudje dirjajo po opravkih z naglico, ki je lastna prebivalstvu velikih mest. Kadar se naloži vlak čikaških fantov za na "fronto", ni opaziti prizorov, ki se dogajajo po manjših mestih, da sirovno se tudi naše manjce razumejo na jok. In pred odhodom vlaka ga tudi prakticirajo, da jim pri tem poslu pomagajo hčere, oziroma sestre in ljubice pozvanih se tudi samo ob sebi razume. Množice drugih, ki so poleg kot gledalci, se smejejo in uganjajo burke. Oni ne čutijo bolesti mater, ki se poslavljajo od svojih sinov. Sicer pa, kdo bi jim to zameril?

Rockus Godina,
dr. Prvi Maj št. 65 SNPJ

Waukegan, Ill. — Tukajšnji članški odtok Slovenske čikaške konvencije je vzporedno 30. septembra predstavil v korist Slovenskega narodnega doma. To je bilo dobro uspešno.

John Brus. — Danes je bil naš list, Prosveta, in jaz imam nekake sugestije, da bom na tem mestu razložil. Najprej društev so obenem tudi zastopniki Prosvete, in kot takšni pobirajo naročnino za list, pri sebi in jo obenem z ostalimi članstvom pošljejo na prihodnost. Na ta način bi izgubili malo več časa, ker bi izvršili agitacijo za Prosveto istočasno s tajniškim poslom na društev. Zastopniki lista bi pravico do 20 odstotkov prejeli. Jaz bi priporočal, naj bi zastopniki pustili 10 odstotkov, da se zadovoljijo s desetimi. Zastopnikom bi se to le malo poravnalo, medtem ko bi listu mnogo koristilo. Naj mi bratje tajniki ne dajejo v zlo tem vrstje. Napisi, ki jih iz ljubosti do našega doma, kar vem, da potrebuje vse, da delo torej, tajniki in tajnice, da razširimo naš list in v tem pomagamo našemu članstvu podjetju. Naročnik.

Chicago, Ill. — Potem dopisov, ki se priključujejo v Prosveto, vidim, da je prišla na dnevni red "Prosveta" v razpravi, kje naj bo sedež bodoče konvencije. Stvar bi bila, da bi se konvencija postala smešna, če bi se konvencija vodila v tem smislu. Človek, ki ne pozna našega razmera, dobi vtis, da nam je prvi vrsti mar pijača, in potem se druge stvari. V kolikor jaz imam priliko čitati dopise, vidim predloge, ki govorijo za Cleveland, oziroma La Salle kot sedež bodoče konvencije, nisem

Chicago, Ill. — Potem dopisov, ki se priključujejo v Prosveto, vidim, da je prišla na dnevni red "Prosveta" v razpravi, kje naj bo sedež bodoče konvencije. Stvar bi bila, da bi se konvencija postala smešna, če bi se konvencija vodila v tem smislu. Človek, ki ne pozna našega razmera, dobi vtis, da nam je prvi vrsti mar pijača, in potem se druge stvari. V kolikor jaz imam priliko čitati dopise, vidim predloge, ki govorijo za Cleveland, oziroma La Salle kot sedež bodoče konvencije, nisem

Chicago, Ill. — Potem dopisov, ki se priključujejo v Prosveto, vidim, da je prišla na dnevni red "Prosveta" v razpravi, kje naj bo sedež bodoče konvencije. Stvar bi bila, da bi se konvencija postala smešna, če bi se konvencija vodila v tem smislu. Človek, ki ne pozna našega razmera, dobi vtis, da nam je prvi vrsti mar pijača, in potem se druge stvari. V kolikor jaz imam priliko čitati dopise, vidim predloge, ki govorijo za Cleveland, oziroma La Salle kot sedež bodoče konvencije, nisem

Chicago, Ill. — Potem dopisov, ki se priključujejo v Prosveto, vidim, da je prišla na dnevni red "Prosveta" v razpravi, kje naj bo sedež bodoče konvencije. Stvar bi bila, da bi se konvencija postala smešna, če bi se konvencija vodila v tem smislu. Človek, ki ne pozna našega razmera, dobi vtis, da nam je prvi vrsti mar pijača, in potem se druge stvari. V kolikor jaz imam priliko čitati dopise, vidim predloge, ki govorijo za Cleveland, oziroma La Salle kot sedež bodoče konvencije, nisem

Chicago, Ill. — Potem dopisov, ki se priključujejo v Prosveto, vidim, da je prišla na dnevni red "Prosveta" v razpravi, kje naj bo sedež bodoče konvencije. Stvar bi bila, da bi se konvencija postala smešna, če bi se konvencija vodila v tem smislu. Človek, ki ne pozna našega razmera, dobi vtis, da nam je prvi vrsti mar pijača, in potem se druge stvari. V kolikor jaz imam priliko čitati dopise, vidim predloge, ki govorijo za Cleveland, oziroma La Salle kot sedež bodoče konvencije, nisem

Chicago, Ill. — Potem dopisov, ki se priključujejo v Prosveto, vidim, da je prišla na dnevni red "Prosveta" v razpravi, kje naj bo sedež bodoče konvencije. Stvar bi bila, da bi se konvencija postala smešna, če bi se konvencija vodila v tem smislu. Človek, ki ne pozna našega razmera, dobi vtis, da nam je prvi vrsti mar pijača, in potem se druge stvari. V kolikor jaz imam priliko čitati dopise, vidim predloge, ki govorijo za Cleveland, oziroma La Salle kot sedež bodoče konvencije, nisem

Chicago, Ill. — Potem dopisov, ki se priključujejo v Prosveto, vidim, da je prišla na dnevni red "Prosveta" v razpravi, kje naj bo sedež bodoče konvencije. Stvar bi bila, da bi se konvencija postala smešna, če bi se konvencija vodila v tem smislu. Človek, ki ne pozna našega razmera, dobi vtis, da nam je prvi vrsti mar pijača, in potem se druge stvari. V kolikor jaz imam priliko čitati dopise, vidim predloge, ki govorijo za Cleveland, oziroma La Salle kot sedež bodoče konvencije, nisem

Chicago, Ill. — Potem dopisov, ki se priključujejo v Prosveto, vidim, da je prišla na dnevni red "Prosveta" v razpravi, kje naj bo sedež bodoče konvencije. Stvar bi bila, da bi se konvencija postala smešna, če bi se konvencija vodila v tem smislu. Človek, ki ne pozna našega razmera, dobi vtis, da nam je prvi vrsti mar pijača, in potem se druge stvari. V kolikor jaz imam priliko čitati dopise, vidim predloge, ki govorijo za Cleveland, oziroma La Salle kot sedež bodoče konvencije, nisem

Chicago, Ill. — Potem dopisov, ki se priključujejo v Prosveto, vidim, da je prišla na dnevni red "Prosveta" v razpravi, kje naj bo sedež bodoče konvencije. Stvar bi bila, da bi se konvencija postala smešna, če bi se konvencija vodila v tem smislu. Človek, ki ne pozna našega razmera, dobi vtis, da nam je prvi vrsti mar pijača, in potem se druge stvari. V kolikor jaz imam priliko čitati dopise, vidim predloge, ki govorijo za Cleveland, oziroma La Salle kot sedež bodoče konvencije, nisem

Chicago, Ill. — Potem dopisov, ki se priključujejo v Prosveto, vidim, da je prišla na dnevni red "Prosveta" v razpravi, kje naj bo sedež bodoče konvencije. Stvar bi bila, da bi se konvencija postala smešna, če bi se konvencija vodila v tem smislu. Človek, ki ne pozna našega razmera, dobi vtis, da nam je prvi vrsti mar pijača, in potem se druge stvari. V kolikor jaz imam priliko čitati dopise, vidim predloge, ki govorijo za Cleveland, oziroma La Salle kot sedež bodoče konvencije, nisem

Chicago, Ill. — Potem dopisov, ki se priključujejo v Prosveto, vidim, da je prišla na dnevni red "Prosveta" v razpravi, kje naj bo sedež bodoče konvencije. Stvar bi bila, da bi se konvencija postala smešna, če bi se konvencija vodila v tem smislu. Človek, ki ne pozna našega razmera, dobi vtis, da nam je prvi vrsti mar pijača, in potem se druge stvari. V kolikor jaz imam priliko čitati dopise, vidim predloge, ki govorijo za Cleveland, oziroma La Salle kot sedež bodoče konvencije, nisem

Chicago, Ill. — Potem dopisov, ki se priključujejo v Prosveto, vidim, da je prišla na dnevni red "Prosveta" v razpravi, kje naj bo sedež bodoče konvencije. Stvar bi bila, da bi se konvencija postala smešna, če bi se konvencija vodila v tem smislu. Človek, ki ne pozna našega razmera, dobi vtis, da nam je prvi vrsti mar pijača, in potem se druge stvari. V kolikor jaz imam priliko čitati dopise, vidim predloge, ki govorijo za Cleveland, oziroma La Salle kot sedež bodoče konvencije, nisem

Chicago, Ill. — Potem dopisov, ki se priključujejo v Prosveto, vidim, da je prišla na dnevni red "Prosveta" v razpravi, kje naj bo sedež bodoče konvencije. Stvar bi bila, da bi se konvencija postala smešna, če bi se konvencija vodila v tem smislu. Človek, ki ne pozna našega razmera, dobi vtis, da nam je prvi vrsti mar pijača, in potem se druge stvari. V kolikor jaz imam priliko čitati dopise, vidim predloge, ki govorijo za Cleveland, oziroma La Salle kot sedež bodoče konvencije, nisem

Chicago, Ill. — Potem dopisov, ki se priključujejo v Prosveto, vidim, da je prišla na dnevni red "Prosveta" v razpravi, kje naj bo sedež bodoče konvencije. Stvar bi bila, da bi se konvencija postala smešna, če bi se konvencija vodila v tem smislu. Človek, ki ne pozna našega razmera, dobi vtis, da nam je prvi vrsti mar pijača, in potem se druge stvari. V kolikor jaz imam priliko čitati dopise, vidim predloge, ki govorijo za Cleveland, oziroma La Salle kot sedež bodoče konvencije, nisem

Chicago, Ill. — Potem dopisov, ki se priključujejo v Prosveto, vidim, da je prišla na dnevni red "Prosveta" v razpravi, kje naj bo sedež bodoče konvencije. Stvar bi bila, da bi se konvencija postala smešna, če bi se konvencija vodila v tem smislu. Človek, ki ne pozna našega razmera, dobi vtis, da nam je prvi vrsti mar pijača, in potem se druge stvari. V kolikor jaz imam priliko čitati dopise, vidim predloge, ki govorijo za Cleveland, oziroma La Salle kot sedež bodoče konvencije, nisem

Chicago, Ill. — Potem dopisov, ki se priključujejo v Prosveto, vidim, da je prišla na dnevni red "Prosveta" v razpravi, kje naj bo sedež bodoče konvencije. Stvar bi bila, da bi se konvencija postala smešna, če bi se konvencija vodila v tem smislu. Človek, ki ne pozna našega razmera, dobi vtis, da nam je prvi vrsti mar pijača, in potem se druge stvari. V kolikor jaz imam priliko čitati dopise, vidim predloge, ki govorijo za Cleveland, oziroma La Salle kot sedež bodoče konvencije, nisem

Chicago, Ill. — Potem dopisov, ki se priključujejo v Prosveto, vidim, da je prišla na dnevni red "Prosveta" v razpravi, kje naj bo sedež bodoče konvencije. Stvar bi bila, da bi se konvencija postala smešna, če bi se konvencija vodila v tem smislu. Človek, ki ne pozna našega razmera, dobi vtis, da nam je prvi vrsti mar pijača, in potem se druge stvari. V kolikor jaz imam priliko čitati dopise, vidim predloge, ki govorijo za Cleveland, oziroma La Salle kot sedež bodoče konvencije, nisem

Chicago, Ill. — Potem dopisov, ki se priključujejo v Prosveto, vidim, da je prišla na dnevni red "Prosveta" v razpravi, kje naj bo sedež bodoče konvencije. Stvar bi bila, da bi se konvencija postala smešna, če bi se konvencija vodila v tem smislu. Človek, ki ne pozna našega razmera, dobi vtis, da nam je prvi vrsti mar pijača, in potem se druge stvari. V kolikor jaz imam priliko čitati dopise, vidim predloge, ki govorijo za Cleveland, oziroma La Salle kot sedež bodoče konvencije, nisem

Chicago, Ill. — Potem dopisov, ki se priključujejo v Prosveto, vidim, da je prišla na dnevni red "Prosveta" v razpravi, kje naj bo sedež bodoče konvencije. Stvar bi bila, da bi se konvencija postala smešna, če bi se konvencija vodila v tem smislu. Človek, ki ne pozna našega razmera, dobi vtis, da nam je prvi vrsti mar pijača, in potem se druge stvari. V kolikor jaz imam priliko čitati dopise, vidim predloge, ki govorijo za Cleveland, oziroma La Salle kot sedež bodoče konvencije, nisem

Slovenska Narodna

Podporna Jidnota

Ustanovljena 9. aprila 1904.
 GLAVNI STAN: 2657-59 SO. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS
 Inokorp. 17. junja 1907 v drž. Illinois.

UPRAVNI ODBOR:
 Predsednik: John Vogrie, box 290, La Salle, Ill.
 I. Podpredsednik: J. Brathovich, R. F. D. 4, box 80, Girard, Kans.
 II. Podpredsednik: Josef Kuleh, 9409 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
 Tajnik: John Verderbar, 2708 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
 Blagajnik: Anton J. Terbovec, P. O. Box 1, Cicero, Ill.
 Zapisnikar: John Molek, 4008 W. 31st St., Chicago, Ill.

NADEŽNI ODBOR:
 Jože Ambrožič, 351 box, Canonsburg, Pa.
 Paul Berger, 741 - 1st St., La Salle, Ill.
 P. S. Taucher, 674 Ashay Ave., Rock Springs, Wyo.

POKOTNI ODBOR:
 Anton Hrust, 811 - 95th Ave., New Duluth, Minn.
 Jože Radišek, box 432, Smithton, Pa.
 Rudolf Pleteršek, 436 box, Bridgeville, Pa.
 Jakob Miklavčič, 1. Box 3, Willock, Pa.
 M. Petrovich, 14815 Hale Ave., Collingwood, O.

UREDNIK "PROSVETE":
 Jože Zavertnik.

VRHOVNI ZDRAVNIK:
 F. J. Kora, M. D., 6202 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

VSE DENARNE ZADEVE IN STVARI, ki se tičejo gl. upravnega odbora in S. N. P. J. naj se pošiljajo na naslov:
JOHN VERDERBAR, 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PRITOŽBE GLEDE GENERALNEGA POSLOVANJA se pošiljajo na naslov:
JOŽE AMBROŽIČ, Box 351, Canonsburg, Pa.

ZADEVE PREPRIČLIVE VSEBINE, ki sta jih rešili prva in druga instanca, se pošiljajo na naslov:
ANTON HRUST, 311 - 35th Ave., New Duluth, Minn.

VSI DOPISI, razprave, članki, naznani itd. na "Prosveto" se pošiljajo na naslov:
UREDNIŠTVO "PROSVETE", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Illinois.

VSE UPRAVNIŠKE STVARI, naročnine, oglaš., se pošiljajo na naslov:
UPRAVNIŠTVO "PROSVETE", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

V korespondenci s tajništvom S. N. P. J., uredništvom in upravljalstvom "Prosvete" ne rabite imen uradnikov, marveč napišite naslov, ki je tu naveden, ako želite, da bo vsaka stvar hitro rešena.

Seje glavnega upravnega odbora se vršijo vsako prvo sredo in tretjo četrtek v mesecu. Začetek ob eni uri popoldne.

PRODAJA POSESTEV.
Niski pogoji.
 Za \$2500 se dobi hiša za dve družini na Virginia St.
 Za \$2500 se dobi hiša, 8 sob, na 30th Ave.
 Za \$5000 se dobi hiša z opeke zidana, 14 sob, na Greenbush St.
 Za \$3500 se dobi 8 sob bungalov-hiše, na West Allis.
 Vse podrobnosti se poišče pri:
LOUIS HARMS,
 42 National Ave., Milwaukee, Wis.

KADITE TILLMAN CIGARE.
 Unijsko izdelane
 Ibykus Cigare 10c
 "La Casera" Cigare 10c
TILLMAN CIGAR CO.
 AURORA, MINN.

POZOR!!
 Dobra točaja (BARTENDARJA) potrebujem, in ako kdo želi sprejeti to delo, naj se hitro oglasi. Delo je stalno in dobra plača. Oglasite se osebno ali pa pismeno pri:
MARTIN POTOKARJU,
 Village Inn Saloon,
 P. O. Box 244,
 LYONS, ILL.

Zastoni
 ČAJ NA POKURNO
 15 ČUDOVITIH ŽELJIS vabijo slovit zdravilja iznajdba, FATHER MOLLINGERJEVA SLOVITRA ŽELJISNEGA ČAJA. Če imate trganje, zaprtje, nečisto kri, želodčno nerodnost, glavobol, jetrno ali ledvično bolezen, nam pošljite vaš naslov na dopisnici in prejmete brezplačno zavitek. Naslov:
MOLLINGER MEDICINE CO.
 24 Mollinger Building
 14 East Park Way, (N. S.)
 PITTSBURGH, PA.

THE NEW RIVER CO.
 iz
McDONALD, W. VA.
 Potrebuje do 50 premogarjev, kateri so pri volji zaslužiti od \$5 do \$10 dnevno. Rov je dober, dobra streha in UNJESKO delo. Cerkev in šole. Mi ne maramo samo začasnih, temveč želimo dobiti stalne delavce. Če iščete delo, kjer imate imeti zadovoljstvo, kjer boste pazili na red in skrbni za delavčovo dobro, potem pa pišite na **ALBERT KOKOLY, c/o NEW RIVER CO., 440 SECOND AVENUE, PITTSBURGH, PA.**

NORTH SIDE STATE BANK
ROCK SPRINGS, WYO.
IMA KAPITALA IN REZERVE \$100,000.00
 Je izredno pripravljen in opremljen za poslovanje s SLOVENCMI, HRVATI, SLOVAKI in drugimi SLOVANI
 Mi pridajmo čim večji prihodek v stare depozite po najnižjih cenah. Pridajmo 4 odstotne obresti na banke vloge. MOČNA, KONSERVATIVNA IN NAJPREJNA INSTITUCIJA.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Izhaja dnevno razen nedelj in praznikov.

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) in Kanada \$3 na leto, \$1.50 za pol leta in 75c za tri mesece; Chicago in inozemstvo \$4.50 na leto, \$2.25 za pol leta, \$1.13 za tri mesece.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovenic National Benefit Society.

Issued daily except Sunday and Holidays.

Owned by the Slovenic National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$3 per year; Chicago and foreign countries, \$4.50 per year.

Address:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

Telefon Lawndale 4635.

Datum v oblepuju n pr (September 30-17) poleg vašega imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovite jo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

Vam, članom, ki dobite "Prosveto" le enkrat v tednu.

To številko dobi sleherni član S. N. P. J., kakor jo dobi vsako sredo, torej enkrat v tednu.

Lepo število članov je, ki dobe glasilo jednote šestkrat v tednu, torej vsak dan, razen nedelje in praznika. List dobe na svoj naslov, kar pomeni, da so naročniki. Ali žal, mnogo večje število članov je še, ki dobe jednotin list samo enkrat v tednu, to je vsako sredo številko, katera jim gre po pravilih.

Tistim, ki dobe Prosveto šestkrat v tednu, ne veljajo te besede; oni so že izvršili svojo dolžnost, za kar jim gre priznanje in čast. Ako si torej naročnik dnevnika, lahko prenehaš s čitanjem tega članka prav s tem odstavkom, ker se ne tiče tebe, izvzemši ako imaš prijatelja, ki še ne ve, da izhaja Prosveta vsak dan. Kajti tudi naročniki dnevnika imajo svoje dolžnosti, in te so, da pridobe vsak čas novega naročnika.

V glavnem pa veljajo te vrstice tebi, prijatelj in brat, ki si član S. N. P. J., pa dobiš svoj list le enkrat v tednu.

Radi bi ti izprašali vest in pogledali na dno srca po vzrokih, zakaj ne prejemaš Prosvete šestkrat v tednu. Kje so vzroki? Ali se bojiš čitanja? Zadržuje li, da čitaš eno številko svojega lista ves teden? Morda se bojiš, da bi se preveč naučil in da bi preveč vedel, ako bi čital članke in vesti iz vseh krajev sveta šest dni v tednu?

Ako je to vzrok, potem se zastoni opravičuješ, brat. Z drugimi besedami bi se temu reklo neodpustna lenoba, kajti malokdo je dan za dnevom in leto za letom tako izmučen, truden in slabe volje, da bi ne pogledal časopisa zvečer ali ob prostem času sploh. Ali sploh nič ne čitaš? To je še bolj žalostno! Kdor dandanes ne čita, ta sploh ne živi, temveč spi.

Hočemo biti prevdarni in nočemo te pitati z lenobo. Recimo pa, da se to pravi zanemarjati samega sebe. Tudi to je greh, ki se rad mašuje. Človek, ki hoče kaj veljati in poznati življenje, se mora učiti. Posebno današnji čas zahteva, da se človek duševno pili in brusi in gleda po svetu, kaj se godi. Živimo v veliki dobi. Vrše se prevrati in spremembe, kakršnih še ni beležila zgodovina človeštva. Ti prevrati in spremembe se pa tičejo sleherne človeške stvarce, torej tudi tebe, dragi brat. Danes ne cincamo in ne korakamo enakomerno, temveč drvimmo ciklonu slično vsi, vse človeštvo — kam drvimmo, je odvisno od vseh in tudi od tebe. Danes so ure, kar so prej bili dnevi; danes so dnevi, kar so prej bila stoletja. V enem dnevu je danes večji prevrat, kakršnega ni bilo v sto letih.

In ti se ne zanimaš? Ti spiš? Ti praviš: Kaj me briga!? Ne slediš dnevnim dogodkom, ki so svetovnega pomena? Okrog svojega "jaza" se sučeš in ni ti mar, kaj delajo drugi ljudje? Slabo, slabo!

Tupatam vidiš Prosveto pri znancu, ki je član jednote in jo prejema vsak dan, šestkrat v tednu. Lahko opaziš, da je v listu vse polno novic in drugega berila. Novic iz Amerike, slovenskih naselbin in z bojišča, domačih novic, vesti iz inozemstva; poleg tega so članki in vsaki številki, podučni, informativni, gospodarski, politični, kar je že; so dopisi in povesti. Ena stvar gotovo ne zanima vseh, toda iz vsega gradiva je gotovo nekaj za vsakogar. Ako pa misliš, da nekaj manjka, kar bi tebe zanimalo, povej, piši, svetuj in uredništvo bo ustreglo, če bo le moglo.

Mogoče praviš, da bi rad čital in prejel svoj list šestkrat v tednu, toda, toda ne premoreš naročnine. Say! Dveh dolarjev ne premoreš za vse leto ali enega ubožega dolarčka za šest mesecev? Ali ne veš, da je Prosveta danes še najcenejši dnevnik v Ameriki za člane jednote? In končno: Ali nisi ti morda med tistimi, ki so glasovali za dnevnik? Prosveto je hotelo in ustvarilo članstvo z veliko večino; glasilo je lastnina članstva. Ne veš torej, kaj je dolžnost gospodarja napram njegovi lastnini? Ako se gospodar ne briga za svoje imetje, potem mora iti njegovo imetje prej ali slej rakom žvižgat.

Naročnina za Prosveto ne gre v žepu urednika, upravnika, glavnih odbornikov niti nobenega posameznega člana, temveč v skupno blagajno vseh članov in s tem denarjem se vzdržuje list, ako ga hočemo imeti.

Prosveta je v prvi vrsti odvisna od članov jednote. Nikar se ne zanašaj na nečlane. Teh je sicer precej med naročniki, ali oni so z izročitvijo naročnine izvršili svojo dolžnost in več ne moremo zahtevati od njih. Naloga članov pa je, da podpirajo svoj dnevnik, kajti list je del jednote in čim bolj napreduje Prosveta finančno, čim bolj se širi med članstvom, tem večji ugled ima jednota.

Dnevnik pričakuje podpore v prvi vrsti od članov, ki so lastniki lista. Pričakuje je po vsi pravici. In med temi člani si tudi ti, brat, ki dobiš glasilo le enkrat v tednu. Tvoja dolžnost napram jednoti je, da ga prejemaš naravnost na svoj naslov šestkrat v tednu.

Kaj boš odgovoril? Ali maš opravičljiv izgovor? Saj ga nimaš! Čemu se torej zvijaš in zanemarjati?

Naroči se! Izroči tistih borih dvesto centov svojemu tajniku ali jih pošlji sam. Čitaj! Čitaj Prosveto vsak dan in tedaj te bo veliko bolj zanimala tudi sredina številka, ki je takorekoč le en košček celote, en člen v verigi.

Naroči se! Ne odlašaj! In ko boš prejel Prosveto šestkrat v tednu, skrbi, da se naroči tudi tvoj znanec, ki je morda tako zanemarjen sam s seboj, da ne bo čital teh vrstic.

Ko storiš svojo dolžnost in ko jo stori tisoč drugih članov — pomislite, okrog 10.000 jih je še! — potem bomo lahko ta prostor porabili za kaj drugega, ne pa za opomine in drezanje glede na tvojo dolžnost, katere bi se moral pravzaprav zavedati sam brez drezanja.

Slovinci zahtevajo svoje.

Jugoslovansko vprašanje je samo po sebi dovolj komplicirano; največ so tega krive dosedanje politične razmere. Ker pa niso Jugoslovani v velikem svetu igrali posebno znatne vloge, bolje rečeno, ker se njihova vloga ni posebno opazala, tudi niso dobili večjega vpliva v tujini, in vsled tega je bilo nasprotnikom njihovega stremjenja mogoče zanesti v jugoslovanski problem na kupe nepotrebne konfuzije in razširjati o njem popolnoma napačne navedbe.

Ni se čuditi, če v veliki daljavi živeči narodi ne poznajo vseh podrobnosti na Balkanu. Vsakdo ne more biti specialist za narodna vprašanja. Toda izobraženi sloj naših sosedov so imeli priliko, da se pouče, a prav od njih so prihajala v svet najbolj napačna tolmačenja. Zlasti velja za nemške pisce. Kdor čita taka dela o jugovzhodni Evropi, bi moral misliti, da tam sploh ni pravih narodov, ampak brez števila neorganiziranih plemen, približno kakor v dobi brlogarjev.

Skoraj brez izjeme govore taki avtorji o Dalmatincih, kakor da je to poseben narod — Toda odšteviš deset ali enajst odstotkov Italijanov in Dalmatinci pristni člani srbsko-hrvatskega naroda. Povsem enako je z Bosanci in Hercegovci.

Tudi dejstva o malem slovenskem narodu falsificirajo na tak način, da bi moral ta narod pravzaprav izginiti s površja zemeljskega planeta. Namesto o Slovincih govore o Kranjcih, Vindišarjih (Windische), Vendihi itd. Kranjci ni narodno, temveč je geografsko-provinencialno ime in njegova raba je tako absurdna, kakor če bi kdo z Ohioem ali Nevadom hotel označiti narodnost Američana iz Ohia ali Nevade. Ime "Vindi" ali "Vendi" nima danes nobene podlage več; v starejši zgodovini so imela slovenska plemena imena, ki so izumrla oziroma so jih sama opustila, ko so se razvili iz nekdanj enotnih Slovanov sedanjih slovenskih narodov. Tako ime je bilo "Vindi", "Vendi", "Anti." Danes rabijo ta imena proti Slovincem; po eni strani jih hočejo s tem ponižavati, po drugi pa še bolj razkosati, nego so že politično razkosani.

V resnici so Slovinci v avstrijskih pokrajinah, na Ogrskem in v severovzhodni Italiji en narod, enega pokolenja in enega jezika. Razcepljeni niso po svoji volji, temveč po sili.

Kraji v katerih se sedaj vodijo najhujši boji med Italijo in Avstrijo, niso nemški (na kar se navedajo misli, če se govori o "avstrijakem"), pa tudi ne italijanski, temveč slovenski.

Italijanski je prebivalstvo v Furlaniji, katero je italijanska armada okupirala brez boja. Sicer trdijo razni furlanski znanstveniki, da njih jezik ni italijanski in da furlanščina ni italijanski dialekt, temveč poseben jezik, To

je pač prepričanje za oslovo sence; faktično se furlanščina ne loči od literarnega italijanskega jezika — kakor je znano, je to toskanski dialekt — bolj kakor benečansko narečje in na vsak način manj kakor n. pr. sicilijanska narečja. — Tudi je Furlanija gotovo premajhna za samostojno državo življenja in bi bilo le naravno, če se pridruži Italiji.

Nihče ne more tajiti, da je južno Tirolsko, takozvani Trentin, italijansko, in tudi gospodarsko gravitira proti lombardski ravnini.

Toda kar zahteva Italija razum teh krajev, ni njeno, če naj velja narodni princip, katerega slišimo v sedanjem času naglašati.

Slovinci privedejo Italijanom vse, kar jim po pravici gre, stremijo pa za tem, da dobe, kar je njihovega. Za tako majhen narod, kakor je slovenski, bi bila izpolnitev italijanskih aspiracij umor. Narod, ki šteje komaj poldrug milijon duš, se ne more eepiti, kakor hoče italijanska vlada, ne da bi prišel ves njegov razvoj, da celo njegov obstanek v nevarnost.

Nekaj informacij glede na Liberty-bonde.

Drugo posojilo svobode je razpisala vlada Združenih držav 1. oktobra v najnižji svoti treh milijard dolarjev proti štirim odstotkom. Posojilo zapade v petindvajsetih letih.

Posojilo je obenem vloga. Bond se lahko vsak čas proda ali se izposodi denar nanj.

Bondi so po \$50, \$100 in \$1000. Lahko se dobe tudi na plačilne obroke. Par dolarjev zadostuje za obrok.

Liberty-bondi so prosti davkov, ako ne presegajo svote \$5000.

Bondi so varnejši kot denar v katerikoli banki na svetu. Za denar, ki ga državljani posodi vladi, jamči 110.000.000 prebivalcev v Združenih državah. Ta bond je toliko kot "mortgage", vknjižba ali intabulacija na vse Združene države. Vsak bond je potrjeno, da ima vlagatelj denar vložen v blagajni Združenih držav.

S. R. Z. se bojuje za združenje svojega naroda v demokratični obliki, katero spoznava edino v republikli. Zaradi tega odklanja vsako monarhično vladno. Demokratična monarhija je contradiccija in se S. R. Z. ne smatra tega za kaprico, temveč postavlja svojo zahtevo v duhu svojega naroda, ki je demokratičen.

To bi moral vpoštevati sploh boj za demokracijo, ki je obenem boj za trajen mir. Svetovna demokracija se okrepeča, če se ustanovi na Balkanu znatna jugoslovanska republika. V telo demokracije se poženega zagoda, če se ustanovi tam nova monarhija. Povrh tega povzroča monarhija zopet dinastične rivalitete in s tem nevarnost novih konfliktov.

SLOVENSKO REPUBLICANSKO ZDRUŽENJE

SEDEŽ V CHICAGO, ILL.

IZVRŠEVALNI ODBOR:

Frank Bostič, Filip Godina, Martin V. Konda, Etbin Kristan, Frank Kerže, Anton J. Terbovec, Jože Zavertnik.

NADZORNI ODBOR:

Ludvik Benedik, Matt Petrovič, Frank Veranič.

CENTRALNI ODBOR:

Anton Zlogar, Matt Pogorele, Anton Motz, Frank Mravlj, Ivan Kušar, Frank Zavs, Frank Udovih, Joseph Steblaj, Leo Zakrajšek, John Ermen, John Rezel.

(Opomba. Zastopniki organizacij in listov, ki se doslej še niso prijavili, postanejo člani centralnega odbora, čim se pravilno prijavijo in izjavijo, da se strinjajo s temeljnimi načeli S. R. Z. — Naloga za pisma in denarne pošiljke je sledeča: Anton J. Terbovec, P. O. Box No. 1, Cicero, Ill.)

Slovincem v Ameriki.

Eksekutiva "Slovenskega republikanskega združenja" je odprla ljudskim shodom v Chicagu kampanjo, da poduči slovensko ljudstvo o ciljih združenja, o razliki med monarhično in republikansko formo vlade in da zaneše med Slovence, Hrvate, Srbe in Bolgar zavest, da se združijo na podlagi najbolj demokratične vladne forme, ki jim osigura svoboden razvoj v svojo korist in vsega človeštva na svetu.

Če vpoštevamo kratko dobo za agitacijo, bil je le en teden, še ta agitacija je bila izvršena le v listih, tedaj moramo priznati, da je bil shod velik uspeh in da želi slovensko ljudstvo izvedeti, kakšni so cilji "Slovenskega republikanskega združenja".

Gibanje za federativno jugoslovansko republiko ne sme ostati omejeno le na Chicagu, kajti slovensko ljudstvo zunaj Chicaga že in hrepeni po tem, da je podučeno o vsem, kar ima primesti to gibanje. In slovensko ljudstvo ima pravico, da zahteva in tirja, da razložimo to gibanje.

Kako se naj to zgodi?

Odgovor je enostaven. V časnikih je nemogoče razložiti pomen gibanja z ozirom na prostor, pa tiskana beseda tudi ne doseže tistega uspeha, ki ga žanje poljudna beseda, izgovorjena na shodu, da lahko tudi tisti razume, kateremu je članek težko umljiva reč. To je resnica, in ta resnica nas uči, da moramo sklicevati shode, na katerih govorniki pojasnijo v lahko umljivi besedi cilje in namen "Slovenskega republikanskega združenja".

Kdo naj sklicuje shode zunaj Chicaga?

Pravico do sklicovanja shodov imajo vsa kulturna, politična in podporna društva, ki so se pridružila gibanju za jugoslovansko federativno republiko, ali ki žele izvedeti, kaj ti ljudje pravzaprav hočejo, ki agitirajo zanjo.

Sklicovanje in obdržavanje shodov mora seveda biti sistematično. To pomeni, če je treba prirediti shode, naj se vrši več shodov in drug za drugim v sosednjih krajih, tako da imajo Slovinci iz vsakega teritorija priliko obiskati vsaj en shod in se seznaniti s cilji in namenom "Slovenskega republikanskega združenja". To je sistematična agitacija, ki ne povzroča velikih stroškov.

Apeliramo na vsa slovenska kulturna, politična in podporna društva, ki žele obdržavati shode, da se priključijo za shod pri Ant. Terbovcu, tajniku S. R. Z., za potrebna pojasnila glede prireditve shodov. Od njega dobe vsa potrebna pojasnila za sklicanje shodov in kaj se shodi vse v vsakem kraju.

Pozivljamo vse slovenske socialiste, naprednjake in katoličane sploh vse Slovence ne glede na versko in politično prepričanje, ki so sto in stokrat rekli, da žele slovenskemu narodu svobodo, ki so obetili trdo pest avstrijske avtokracije, ki so govorili o svobodni in demokratični Jugoslaviji v starem kraju in v Ameriki, da sodelujejo pri prireditvi shodov za federativno jugoslovansko republiko.

Eksekutiva S. R. Z. kliče vse Slovence v Ameriki na delo, ki se zaveda, da je uspeh za jamčen le v združenem delu, da vsakdo stori svojo dolžnost, ki želi Slovincem, sploh vsem Jugoslovanom državo s tako vladno formo, ki jim jamči, da se lahko razvijajo do vedno popolnejše forme v človeški družbi z drugimi demokratičnimi narodi vred.

Slovinci v Ameriki na delo in ne gubimo časa! Sklicujmo shod in povejmo tako jasno, da je potrebna v interesu vseh Slovincov in miru jugoslovanske federativne republike — Slovincem, Hrvatov, Srbov in Bolgarov, da nas razume sleherni Slovenec in tudi državnik vseh držav, ki so v vojni proti avtokraciji Nemčije in Avstrije.

Ne držimo križem rok, ampak delajmo, delajmo in delajmo, če hočemo doseči, da ne bodo Jugoslovani ponudniki cesarjev in kraljev.

Za "Slovensko republikansko združenje":

ANTON J. TERBOVEC, t. č. tajnik.

III. IZKAZ PRISPEVKOV ZA S. R. Z.

J. Paulič, Bellevue, Ariz. \$2.00; veselo omizje pri Karlu, 90c; Tony Semec, Meadowland, Pa. \$2.50; nabrano na javnem shodu S. R. Z. v Hoerberjevi dvorani \$25.04; klub št. 157 J. S. Z. Gross, Kans. \$2.00; Fr. Lipar in Fr. Ovca, Sartell, Minn. vsak \$2.00; Ant. Horwat, Chicago, Ill. \$2.00; Fr. Šavs (zgub. stava) Chicago, Ill. \$1.00; J. Koshak, Chicago, Ill. \$1.00; Mike. Keber, Chicago, Ill. \$1.00; M. Križman, Herrin, Ill. \$1.00; Frank Kadnik, Co. M. 1st Pa. Inf. Reg. Camp Hancock, Augusta, Ga. \$2.00.

Anton Terbovec, tajnik S. R. Z.

Slovensko republikansko združenje je organizacija v Ameriki živečih Slovincem, ki združuje podporno, politično, kulturno in zabavno društva, ne oziraje se na specialno strankarsko-politične in verske razlike.

Namen S. R. Z. je delo za ustanovitev Jugoslovanske federativne republike, v kateri naj bi Slovinci imeli avtonomijo prav tako kakor vsako drugo jugoslovansko pleme.

Jugoslovani, ki so sedaj pod niki habsburške dinastije, hrepenijo po osvoboditvi. Za osvoboditve jim pa ne zadostuje izprememba državnih meja, ampak potrebujejo svobodno konstitucijo v svoji novi državi. Evidentno more biti taka konstitucija le republikanska.

Slovinci se ne bojujejo proti dinastiji Karagorgjevičev radi fa milije, temveč zato, ker hočejo živeti brez dinastije sploh.

Med Jugoslovani ni aristokracije. Ta institucija je narodu popolnoma neznana. Fevdalni gospodje v preteklih časih so bili tuji, med Slovinci nemški baroni in grofovi. Med Srbi turški age in begi. Med je pa monarhija ekstrem aristokracije, je za Jugoslovane ta vladna oblika neložna. Dejstvo je, da niti ni prišla iz naroda.

MOGOČE POJDEJO AMERIČANI V KANADI K NABORU

Ottawa, Kan. — Med Ottawo in Washingtonom se vrše pogajanja, da poidejo Američani v vojaški nabor v Kanadi, k vojaškemu naboru v Kanadi. Kanadci imajo avtonomijo prav tako kakor vsako drugo jugoslovansko pleme.

100

Račun

Račun za druzište meseca
septembra 1917.

Vplačila	Isplačila
215.68	110.90
305.42	210.50
201.66	132.00
92.24	14.00
1,009.38	382.50
215.01	132.00
74.89	10.00
188.61	78.00
177.73	183.00
303.58	64.00
113.90	49.00
180.94	113.00
191.10	96.00
320.53	162.00
311.53	167.50
191.69	118.00
131.04	262.50
391.03	84.00
278.80	126.00
168.81	172.00
56.01	72.50
105.36	96.00
65.96	
186.36	88.00
94.92	32.00
135.34	55.00
78.50	108.00
47.60	16.00
121.94	39.00
160.54	
246.39	265.00
46.36	65.00
119.02	40.00
41.88	
145.89	19.00
143.91	172.00
91.54	
103.33	786.00
6.97	
145.90	820.00
110.97	69.00
34.24	11.00
198.05	299.00
135.06	27.00
134.82	143.00
144.74	46.00
88.26	49.00
210.45	180.00
349.80	126.00
135.22	73.00
60.36	56.00
44.34	
175.26	222.00
96.22	10.00
164.67	138.00
90.01	87.00
	38.00
209.28	285.00
24.94	
163.86	93.00
420.05	510.50
69.38	
64.72	42.00
289.21	106.00
121.50	12.00
29.34	143.00
173.08	
74.09	
24.75	77.00
40.49	16.00
127.60	98.00
73.77	42.00
273.73	358.00
113.99	43.00
66.19	66.00
105.10	106.00
385.79	174.00
252.41	103.00
122.83	127.50
48.07	
123.80	15.00
342.69	78.00
56.58	
60.75	10.00
130.49	48.00
99.14	135.00
224.84	150.00
236.68	58.00
8.02	
25.32	
89.90	31.00
99.30	
31.42	10.00
68.85	46.00
24.42	
261.03	35.00
116.78	17.00
156.56	26.00
100.57	96.00
342.14	182.50
117.19	
219.78	367.00
55.56	68.00
84.45	9.00
117.20	10.00
67.35	28.00
145.51	823.00
144.63	26.00
93.87	10.00
662.00	76.00
140.71	902.50
109.67	28.00
169.02	58.00
84.67	76.00
245.56	180.00
17.65	
62.70	35.00
245.49	49.00
117.39	48.00
69.58	19.00
138.38	134.00
34.84	
39.36	85.00
69.25	68.00
37.45	
294.09	104.00
330.97	6.00
107.78	69.00
72.60	
171.61	220.00
107.46	229.00
67.85	25.00
87.16	102.00
91.38	304.00
216.80	32.00
41.50	20.00
32.20	
26.05	27.00
87.46	89.00
86.13	
20.21	
56.55	27.00
30.92	
69.14	73.00
40.20	
21.41	
84.82	
14.49	
22.40	
35.48	
158.73	38.00
53.78	26.00
37.41	28.00
72.29	58.00
45.96	98.00
90.47	62.00
61.36	
61.27	54.00
206.91	104.00
64.58	11.00
62.00	23.00
55.69	17.50
52.98	71.00
137.90	40.00
22.00	
32.69	
118.77	245.00
149.85	58.00
72.18	
25.27	

JOHN VERDERBAR,

gl. tajnik.

FARMAR SE JE VEČ UR BRANIL S PUŠKO.

Cheyenne, Wyo. — Farmar G. Lavalleur se je ustrdil v svoji hiši v Hinsdalu, Wyo., in se je bojeval pol ure, preden se je podal oblastim. Lavalleur je obtožen, da je dal razstrelivo v mlatilni stroj farmarja Richard Spatza.

Lavalleur je pred nekaj tedni zapalil Spatzev mlatilni stroj. Bil je aretiran in obsojen na denarno globo in v zapor. Kasneje je bila kazen suspendirana, da lahko požanje in omlati svoje žito. Lavalleur je smatral Spatza za svojega tekmeča, ker edina lastnika mlatilni stroj v tem okolišu.

ŽIVALSKI NAPAD.

St. Louis, Mo. — Neki zamorec je vstavil s samokresom v roki, gde Mand Yancy in njenega spremljevalca L. Hale. Gnal je oba do zapuščene kočice. Tu je zvezal Hala in zamaknil usta. Nato je prisilil Yancyjevo, da se je slekla, na kar jo je napadel. Yancyjeva se zdaj nahaja v zelo kritičnem položaju.

To je že sedmi par, ki je bil v sedmih dneh napaden najbrž od enega in istega zamorca.

DRŽAVNE POSREDOVALNICE ZA DELO ODPRETE.

Philadelphia, Pa. — Državni delavski department je z otvoritvijo delavskih posredovalnic v Serantonu, Williamsportu in Erieju spopolnil sistem za posredovanje dela.

VOJAKI SE PRIPRAVLJAJO ZA VOLITVE.

Camp Lee, Va. — V tukajšnjem taboru delajo priprave, da se lahko vojaki iz države Pennsylvanije udeležijo volitev.

Odkar je vojaško taborišče odprto, so prignali v tabor štiri uklenjene dezertarje. Po imenih je soditi, da so italijanske narodnosti. Pišejo se Donato Muffo, Fr. D. Alfonso, Antonio Nardelli in Nicolo Bomba. Vsi so iz Huntingtona, Pa.

DRUGI NABOR PRIDE KMALU.

Washington, D. C. — Armadni častniki menijo, da kmalu prične z naborem za drugo narodno armado. General Crowder noče razpravljati o stvari.

Uradniki v vojnem departmentu, ki so podučeni o situaciji, menijo, da pride poziv za nabore druge narodne armade v nekaj tednih.

ŽELEZNIŠKI PISARNIŠKI USLUŽBENCI SO ZASTAVKALI.

Connellsville, Pa. — V skladiščnih pisarnah Baltimore & Ohio železniške družbe so zastavkali uslužbence, ker je bil odpuščen Edward Cochran, ki je delal v superintendentovi pisarni. Stavkarji pravijo, da je bil Cochran odpuščen, ker je delal za organizacijo, družba seveda navaja druge vzroke.

Stavkarji zahtevajo, da ga družba nastavi s polno plačo, družba pa pravi, da ga nastavi, toda mu ne vrne plače.

Stavkarji štejejo 134 pisarniških uslužbencev in izjavljajo, da se številno kmalu poveča na 1,000, če družba ne odneha.

DOZDEVNI MILJONAR ARETIRAN RADI SLEPARIJE.

Pueblo, Colo. — Oblasti so aretirale nekega Clare Duncana, alias Sylvester Cole, alias še po dvanajsetih drugih imenih, na obtožnico, da je v Coloradu Springu plačal račun v hotelu s ponarejenimi čeki.

REVŠČINA NARAŠČA.

Chicago, Ill. — Združene miloščinske družbe naznanjajo, da revščina narašča.

V septembru je petnajst sto osebe več prosilo za podporo kot lani ob tem času.

POMERENE PRIPOROČA JEČO ZA ODERUHE S PREMOM.

Washington, D. C. — "Najboljše zdravilo za situacijo je po mojih mislih ječa za premogovniške profiterje," je rekel senator Pomerene, ki je dodal določbo, da vlada določi ceno tudi premogu.

"Vlaknite nekaj teh človeških pravičev za železno omrežje in drugi postanejo krotki," je rekel senator, ki zdaj zbira obtežilni material proti premogovniškim profiterjem, da ga izroči zveznim javnim tožiteljem.

Naznanilo.

Vsem cenjenim slovencom in Slovenkam v Clevelandu in okolici se najtopleje priporočam, pri nakupu raznovrstne ženske in otroške obleke, suknj, spodnje obleke, nogavice, itd. Sveže blago, nizke cene, točna postrežba.

BENNO B. LEUSTIG
6424 St. Clair Ave.,
Cleveland, O.

LISTNICA UPRAVNIŠTVA.

Ako vam je naročnina potekla, jo ponovite, če hočete, da se vam list ne ustavi.

Agitirajte za svoj delavski list "Prosveta"; čimveč imamo naročnikov, temlažje se izhaja s stroški. Na delo člani Slovenske na predne podporne jednote za vsaj še en TISO novih naročnikov. Zima se bliža in dolgi večeri; ta čas se najboljšje uporabljajo s čitanjem dobrega lista, ki je v izobražbo in zabavo.

FRANK BREGANT

Se priporoča rojakom in sponcem za obilen obisk. Prenosi, dobra plačila in fine smodke. Točna in dobra postrežba.

(Tel. Hanover 499.)
283 Reed St., Milwaukee, Wis.

60 PREMOGARJEV POTREBUJEMO.

Samce, ne oženjene.

ATLANTIC COAL MINING CO., WEST NOSHANNON, PA.

Naš roj je v bližini Houtzdale, Pa., precej živahno in lepo mesto poleg Pennsylvanije in New York Central R. R. železnice.

Zračni roj. Rabijo se Acetylen svetilke, ni škrlavine, ne kamenja. Za delo s pikom plačamo po \$1.25 od tone. Stalno delo, naši stalni premogarji zaslužijo od \$80 in do \$100 na dva tedna.

Houtzdale je krasno mestce in tu je dosti po ceni stanovanj in za hrano za samce, žene, cerkve in druga zabava. Pridite osebno ali pa pišite za nadaljša pojasnila na Atlantic Coal Mining Company, Philipsburg, Pa.

RABIMO: Šaft sinkerje, nakladalce, delavce, drilače, mizarje, kovače in kuharje za Bukeye Coal Co. v Huron, Pa., blizu Masontown, in se lahko pripeljete s karo iz Uniontown, Pa. Dobre hiše, kampe za hrano; sami lahko dobe board. Deveturno delo. Plače: Drilari 50c, šovlerji 44½c, delavci 33c, mizarji 65c, kovači 50c na uro, kuharji pa \$2.00 na dan. Bonus dajo štiri sinkerjem 50 centov in navadnim delavcem pa 25c dnevno. Delavci delajo 11 nadur na dva tedna. Zglašite se pri Bukeye Coal Co., Huron, Pa.

VELIKI SLOVENSKO-ANGLŠKI TOLMAČ. Knjiga vsebuje poleg slov. angl. slovnice, slov. angl. razgovora za vsakdanjo potrebo, savodilo za angleško pismo, spisovanje angleških pism in knjiž. se postane ameriški državljan. Vrh tega ima knjiga dundaj največ slov. angl. in angl. slovar.

To je najboljša in najbolj popolna knjiga za priučenje angleščine in ne bi smelo biti slovenskega naseljenca ki bi te knjige ne imel.

Knjiga trdo in okusno v platnu vezana (480 strani), valja \$2.00 in je dobili pri

V. J. Kubelka,
433 W. 140th St., New York, N. Y.
Pišite po cenik slovenskih knjig.

Pozor Pittsburgh in okolica!

Cenjenim rojakom in odjemalcem naznanjam, da sem preselil svojo KROJAČNICO iz 5313 Butler St. na 5239 Butler St. Prijazno se zahvaljujem vsem mojim dovedajnim odjemalcem za njih naklonjenost. Priporočam se in upam, da me boste še naprej obiskali in podpirali v tem novem prostoru v obilnem številu. Ob enem se priporočam tudi onim, ki se niso trgvalci pri meni, da me znanprej obiščejo, ker jaz imam vsakemu dobro in točno postrežbo. Vsem je znano, da se dobi dobro vrednost v obleki in zdor pri meni naroči, je vselej zadovoljen.

S spoštovanjem in hvaležnostjo se priporočam

RUDOLF MESNAR,
5239 Butler St., Pittsburgh, Pa.

ROJAKI POZOR!

Pri nakupovanju pohištva in vsakovrstnega orodja, dobite vedno pri nas vse po zmerno nizki ceni. Predno kupite kje drugje, ogledajte si naše blago in ceno. Naš namen je vsem ustreči in zato prodajamo dobro in zanesljivo blago in vedno v zadovoljnost odjemalcev.

Za obilen obisk se vam priporoča

ANTON MAHNE,

trgovec z železnino, pohištvo in barvo
128 W. Lake St., Chisholm, Minn.

CAS.

Edina Slovenska revija izhaja mesečno na 36 straneh in velja za vse leto \$2.
Cas, 2711 S. Millard Ave., Chicago, Ill.

Glavni ured Tel. Lawndale 3099
Stavilnisko in posojilno društvo "PRILJAD".

FRANK KRENEK

IZVESTNA POSTREŽBA
vegal 27. ulice in Lawndale Ave.
Chicago, Ill.

ULJUDNO PROSIMO

vse posameznike in Slovenske dramatične klube, ako imu kateri 11. snopci "Zbirke ljudskih iger" (Igra Repoktev), da nam istega proda ali pa posodi za par tednov, za kar radi plačamo. Pišite ali pa pošljite zveček na naslov: Joseph Palman, Gen. Del., Chicago, Ill.

KJE JE?

Artur Novak, doma iz Radovljice na Gorenjskem. Nahaja se neke v Združenih državah in če kdo čitatelj ve za njegov naslov, naj mi ga naznani, ali pa če bo sam šel ta oglas, naj piše na naslov: Joseph Palman, Gen. Del., Chicago, Ill.

KJE JE MOJ BRAT

Frank Gregorič? Pred dvema leti sva bila skupaj na Calumet, Mich., sedaj pa ne vem kje se nahaja. Če kdo rojakov ve za njegov naslov, naj mi ga blagovoli naznani, če bode pa sam šel ta oglas, naj se sam zglaš. Jozef Gregorič, 1805 So. Racine Ave., Chicago, Ill. (4x)

VABILO NA VELIKO JESENSKO VESELICO Z VINSKO TRGATVIJO

katero priredi

Društvo "Slavija" šte. 1. S. N. P. J.

v soboto dne 13. oktobra, t. l. v Pilsen Auditorium dvorani na 1657-59 Blue Island Ave.,

blizu 18. ulice, v Chicago, Ill.

Igrala bode dobro znani Začkov orkester izbrane komade, valčke in polke v zabavo vsem.

Začetek točno ob 8 uri zvečer. Vstopnina 25c.

Korporativna društva in dame so vstopnine prosti.

Za vsestransko dobro in točno postrežbo bode skrbel odbor.

Najljudneje vabimo vsa bratska društva in občinstvo Chicago in bližnje okolice, da se blagovolijo mnogostevnilno udeležiti te naše prireditve. Ta dan vsi na plan, kliče

ODBOR!

VABILO NA VELIKO

jesensko zabavo z najraznovrstnejšim programom, plesom in štiridejansko igro

"DOMA IN NA TUJEM",

katero priredi

Dramatični odsek Soc. pev. zbora "Naprej"

v South Side Turn Hall, 471 National Ave., Milwaukee, Wis.,

v nedeljo dne 14. oktobra, t. l.

Pri programu sodelujejo iz prijaznosti vsi slovenski in hrvaški pevski zbori iz Milwaukee, ter dva iz Sheboygan, Wis. Začetek ob 2. uri popoldan. Igra se prične od pol osmih zvečer. Vstopnina 15c, 25c in 50c. Zenske v spremljavo so vstopnine proste. Vsi na zabavo kliče

ODBOR!

500 PREMOGARJEV POTREBUJEMO.

Za sledeče premogorove:

Portage Coal Mining Co., Portage, Pa.
Cherry Tree Coal Mining Co., železniška postaja Kimport, Pa. Premogorov in poštni urad je pa v Emeigh, Pa.
Carrolltown Coal Co., v Spangler in St. Benedict, Pa.
Springfield Coal Co., v Nanty Glo, Pa.
Peal, Peacock Carr. Inc., Winburne in Glen Richy, Pa.
Russell Coal Co., v Clymer, Pa.

Vsi gori navedeni premogorovi se nahajajo v osrednji Pennsylvaniji, v okrajih Cambria, Clearfield in Indiana, vsi poleg New York Centralne in Pennsylvanije železnice; zelo ugodna vožnja s poštino karo. Gornji rovi so v velikih mestih ali pa prav blizu kot primer Portage je le 20 minut vožnja na karo iz Johnstowna, Pa., Spangler in St. Benedict je blizu Harborsburga, Nanty Glo, je blizu Ebensburg in Johnstowna, Pa., Winburne in Glen Richy je blizu Clearfielda in Philipsburg, Pa., Clymer je blizu Indiana, Pa. Vsa prostora prav lahko dosežete z vsako Pennsylvanije železnico ali pa s poštino karo.

UNIJSKA PLAČA; S. URNO DELO. Naši premogarji zaslužijo povprečno od \$80.00 do \$120.00 po dvakrat v mesecu. Mi imamo dosti vozov in pri nas se dela vsak dan s polno paro. Visokot premoga v gori navedenih rovi je od 3 do 5 čevljev. Dobri hrovi stanovanja, nizka namjemina, vrtni, cerkve, šole in zabavni prostori, zdrava pitna voda in zmerno ceno življenja pri vseh teh rovi.

Mi spoštujemo naše premogarje in vse naše delavce.

Kdorkoli želi dobiti delo v katerikoli gori omenjenih rovi, naj se osebno zglaš ali pa naj takoj piše za pojasnila in mi bomo odgovorili v vašem jeziku. Izglašite se pri Superintendentu pri rovu, ali pa pišite na

MR. J. B. METZGER,

St. Benedict, Pa.

THE TAYLOR COAL & COKE CO., kjer je uslužben dobro znani MATE SVETLICIH posebno poznan med našimi rudarji, ki je sedaj zastopnik te družbe, potrebuje 25 do 30 dobrih premogarjev in nakladalcev. Mr. Svetlicih pravi, da je to eden najboljših rovi in da pridni rudar lahko zasluži lep denar. Nadalje nam piše in pravi, da so tukaj v bližini šole in cerkve in roj je le 4 milje oddaljen od Unionowna, ki je precej veliko mesto v Pennsylvaniji. Dober roj, premog je visok, ni vode, ne škrlavine ali plina. Tu so nekteri, ki zaslužijo po \$6, \$7, \$8 na dan, seveda je odvisno od dela in prostora.

Mr. Svetlicih želi dobiti vse svoje prijatelje za delo v tem rovu, ker ravno sedaj ima lepo priliko, da lahko mnogim ustreže z dobrim prostorom. Pišite ali pa pridite osebno na Searights, Pa. Vzemite omnibus iz Uniontowna in tam vprašajte za Mr. Svetlicicha ali se zglašite na 805 House Bldg., Pittsburgh, Pa.

Pri prehladih
vdržite vrat in prs, kakor tudi stopala s
Dr. Richter-jevom
PAIN-EXPELLER
Učinkuje takoj olajljivo in prijetno.
Jedino pravi s varstveno znamko sidra.
36c. in 65c. v lekarnah in naravnost od
F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street. New York, N. Y.

Virginia, Minn. Ely, Minn.
Se priporočamo v obliki
SAVOLAINEN CO.
Zlatarji in druge sreberne.
29 East Superior Street.
DULUTH, MINN.
Na lednik
Erd's Jewelry Store.

Rojaki pozor!

Pri meni dobite raznovrstne
smodke, duhan in drugi tobak. —
Sladice in raznovrstni drugi slad-
or. — Cenjenim rojakom se pri-
poročam za poset in naročila.
LOUIS SARDAČ,
Tel. Canal 1382
2228 Blue Island Av., Chicago, Ill.

Prijateljem iger.

Izšla je knjižica: "Dve šalo-
igri." Knjižica vsebuje torej dve
igri in stane samo 25c. Ker pa je
knjižica izšla le v omejenem šte-
vilu, naj jo hitro naročijo oni, ka-
teri nameravajo prirediti igre, da
zaloga prej ne poide.

Naročilom je priložiti denar.
Dobi se pri: **F. S. Tauchar**, 674
Ahsay Ave., Rock Springs, Wyo.,
ali pa: **A. J. Terbovec**, box 1, Ci-
cero, Ill.

J. S. JABLONSKI, Fotograf
6122 St. Clair Ave. : 2303 Professor Ave.
CLEVELAND :: :: OHIO

Ali veste, kaj se godi dnevno po svetu? Ako ne, po-
tem je to vaša krivda. Vse lahko izveste, ako se na-
ročite na dnevnik "PROSVETA"! Prinaša svetovne
novice in dnevne ameriške vesti. — List stane za
celo leto \$3.00, pol leta \$1.50. — Zastopniki so vsi
društveni tajniki in še drugi pooblaščenici. — Naslov
za "PROSVETO" je

2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

5000 DELAVCEV

moramo prekrbeti s najboljšimi oblekami, katere izdelujemo sami po
naročilu, kakor tudi s tovarniškimi izdelki po primernih cenah. Naj-
iskrenejša se priporoča

SLOVENSKA TVRDKA

JOHN GORNIK

6105 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

KDOR rabi fine nedeljske, delavske
ali spodnje srajce, kravate, noga-
vice, ovratnike, žepne robce, nara-
mnice, klobuke, čepice, pase, gumbe
sweater coats in Jersey i. t. d. naj se obrne na:

Belaj & Močnik
Trgovina
in
krojačnica

6205 ST. CLAIR AVENUE
CLEVELAND, OHIO

Izdelujemo obleke po meri in najnovejšem
kroju. Cene nizke. Postrežba točna.

UPRAŠAJTE ZA
Eagle
BRAND
CONDENSED
MILK
THE ORIGINAL

Ze, naš 60 let najboljše otročja
hrana. Pišite za posamila knjiga
v Slovenskem.

BORDEN'S CONDENSED
MILK CO.
New York, N. Y. P.

M. WEINZIERL
Zlatina in splošna trgovina.
Zastopnik za Ford in Metz
Automobile.

ELY, MINN.

KNJIGA

Pot k zdravju

bode kmalo pošla, kateri rojakov
jo še nima, naj jo čim prej naro-
či. — Pošilja se brezplačno in po
štne prostu.

Ta knjiga poučuje kako se šu-
vati pred raznimi boleznimi in
kako že obstoječe s malimi stroš-
ki odstraniti. Ona je koristen sve-
tovalce za moža in ženo, deklico
in mladeniča.

Pismo s razločno pisanimi ime-
ni in naslovi pošiljajte na:

The
Partos Pharmacy

100 — 2nd Ave. New York, N. Y.

Piši Gregor Korobač
pl. Gajžla.

Vsi so pričakovali, da ga bo
vrag vzel za novo leto, pa ga je še
prej! Kisel "september morn" je
visel nad New Yorkom, ko se je
doli po Vesey cesti vlekla črna
procesija. Moj tovariš, ki je ves
zajubljen v slovenske pesnike, je
pokazal navzdol in zažigal ono
Prešernovo:

"Čuj kak' grée, kako zvoné,
Kak' vrane frfetajo:
Mrliča djati v grob velé
In bilje godrnjajo."

Da boste vedeli, zakaj gre, mo-
ram povedati, da je za večno za-
pal sloveč e. kr. komisi šimel.
Nedavno sem vam poročal, da je
zelo prehlajen in da prav sumlji-
vo kašlja. Poleg tega je imel še
neozdravljivo jetiko in posledice
vseh sedmerih naglavnih grehov.
Končno mu je pa še stric Sam po-
tisnil gromsko pištolo pred nos,
češ: boš ali ne boš? Tega se je e.
kr. šimel ustrašil in junaško erk-
nil.

Krokariji so se zbirali v jatah in
kričali nekaj podobnega kot
"Gott strafe! Gott strafe!" Ob-
upan "daksel" je tulil za plotom,
mala četica e. kr. štifelpucarjev
pa je capljala za pogrebno cipo.
Spredaj je korakal turški mežnar,
noseč grb, ki je bil setavljen iz
svetliškega sijaja apostolskega
veličanstva, pikelhaybe in tur-
škega polumeseča. Gredoč pa je
javkal: "Danes svetla zvezda na
slovenskem in pisateljskem nebu,
danes odrešenik in dika sloven-
skega naroda, danes prvi, največ-
ji, najbolj razširjeni, najpošte-
nejši in najbolj slovenski dnev-
nik — in nikoli več! Spurlas ven-
senkt!"

Celo krokodili v bližnjem akva-
riju so jokali, da so jim kapale
prave krokodilove solze iz oči, jaz
pa nisem mogel. Nazaj grede sem
prav razigrane volje žingal tisto:
"It is so easy to be gay, in this
old planet where we stay, so easy
to discover good in any earthly
neighborhood; the sky is smooth,
the breeze a peach that murmurs
through the elm and beech..."

Doma sem našel na pisalni mizi
cel kup prav opornih protestov.
Poslale so jih naše "ljubeznjive",
ker so se čutile užaljene radi mo-
jega zadnjega gajžlanega reporta
o slabih kuharicah, ki se je baje
glasil tako, kakor da neke in sla-
be kuharice ubijejo več mož doma
kot nemške granate v francoskih
strelnih jarkih. Kar na jok mi je
šlo, res! Takole na celem se člo-
vek zameri, ki je vendar javna
tajnost, da rajši vidim eno lepo
solnčno rožo opolnoči (magari v
sanjah) kot deset hladmanov o-
polodne. Jaz nisem mislil na slo-
venske punce, ampak na "ajri-
ške", poljske, polentarske in dru-
ge. Znano je, da so naše sloven-
ske namice v splošnem dobre ku-
harice in sode, da so tudi njihove
zale hčerke. Medtem, ko mnoge
hčerke "pristnih" Yankeejev zna-
jo rabiti le obrazno moko, ve več-
ina naših slovenskih srčkov tudi
moko za žgance v roko vzeti. Med-
tem ko mnoge irske krasotice vi-
dijo izveličanje le v najmodernejš-
ih oblekah, ljubijo naše Milke tu-
di lepo zlikane očeto in bratove
srajce, blesteče ponvice in kristal-
na okna — pa da "tam na vrtni
gredi raste rožmarin..."

Ampak moja obtožba proti celi
vrsti restavracij vzdružuje v pol-
nem obsegu, ker je njih žrtev pod
mojim lastnim klobukom. Na jav-
no tehnično stopim le takrat, če se
prej prepričam, da ni v okrožju
pol mlje nobene žive duše. Zakaj
meida ni treba praviti! Gott stra-

fe restavracije in kafeterije! Ze
nekaj tednov sem me je skoro
vsako jutro, ko sem šel na pošto,
srečal elegantno, črno običen mo-
žak, ki me je vselej prav uljudno
pozdravil, dasi si misva bila ni-
kdar predstavljena in jaz sploh
nisem vedel, kdo da je. Istotako
me je večkrat pozdravil dolgoletni
kozobradee z zlatimi naočniki na
nosu in črno torbico v roki. Jaz si
njune prijaznosti nisem mogel na
noben način razlagati. Nekega
dne, ko sem ju videl stati pred o-
paldo, vprašal sem Kitajca Čing
Čonga, ki pere umazanosti mesta
Cicera in tudi mojih srajce, kdo
sta onadva gentlemena. Nebeški
sin se sumljivo nasmije in pravi:
"Dolgopetež je naš lokalni zdrav-
nik, črnooblečni gospod je pa po-
grebnik ali "undertaker". Zdaj
vem. Mrhi komaj čakata! Zju-
traj, kadar grem na pošto, pa na-
pravim ovinek okoli celega bloka,
samo da ju ne srečam.

Gajžla.

Iščem agenta.

Dobra prilika se nudi sloven-
cu, kateri bi hotel prevzeti agen-
cijo za moje nove vrste **GRAMO-
PHONE**. Za nadljsja pojasnila obr-
nite se osebno ali pa pismeno na
naslov:

FRANK HREN & CO.,
14. W. Kinzie St.

Predolgo čakanje se ne izplača.

Povprečno ljudje dosti ne pa-
zijo in ne skrbijo za svoj želodec.
Takdo dela ta ali oni neprestano,
ali ves dan; použije jedila v na-
glič, ker se mu vedno mudi. Po-
sledica temu je, da se kmalu po-
kažejo znaki neprebave, in zaba-
sanosti; holi ga glava itd. In na
vse to dotičnik ne da dovolj po-
zornosti, vsled česar se ti nava-
dni znaki spremenijo v nevarne
želodčne bolezni. Trinerjevo ame-
riško grenko zdravilno vino la-
hko vse te slabe posledice odstra-
ni in ustavi. To vino vzdržuje
črevesje čisto, pospešuje dober
tek (okus) ter prebavo in utrjuje
ves telesni sistem. Cena \$1.00. V
lekarnah. Oni, ki sedaj trpijo za
revmatizmom, ali nevralgijo, bi se
morali držati našega nasveta in
uaj bi poskusili Trinerjev Lin-
iment. To zdravilo se je v tiso-
čerihi slučajih pokazalo za izvr-
stno. Ta Liniment odstranja tudi
oteklino, izpahke in otiske. Cena
25c in 50c v lekarnah; po pošti
35c in 60c. Jos. Triner, izdelujoči
Remist, 1333—1343, So. Ashland
Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

Thornburg, Pa. — Naš zastopnik iz
Thornburga, Pa., nam piše, da v rovi
P. C. & Y. Coal družbe, je vse za-
dovoljno. Premog je 5 čevljev in 4 palce
visok in rovi so varni, plača je dobra
in delavci zaslužijo lep denar. Tu imajo
dosti vozov in delo je stalno, družba pa
potrebuje še 25 Slovanovih premogarjev.
Vi lahko greste tam pripravljeni za delo
s P. C. & Y. železnice ali pa se oglašite
v uradu v Crafton, Pa.

Pojasnili se dobe tudi na 804-5 House
Bldg., Pittsburgh, Pa.

POZOR!

Ponaredbe so pe-
varne v vseh stro-
kah, še posebno
pri zdravilih. Ne
riskirajte vašega
zdravja s ponar-
edbami. Naš slo-
vit križič je je
povzročil, da ga
skušajo ponareja-
ti. Ne jemljite
družega Edino
pravi je Von
Schlickov Bolgar-
ski Krvni Čaj.
Znamka na vsa-
kem zavrtku je
H.H. Von Schlick.
Narejen in jam-
čen samo od Marvel Products Co., 8
Marvel Bldg., Pittsburgh, Pa.

Pot mesecev zadostuje zavoj, ki ga
pošljemo za \$1.00 vgotovini, znamkah,
ali Money orders. Ako hočete pošilja-
te zavarovali pošljite 10c več.

FRANK FUZER

Pri meni se dobi stanovanje
in hrana ob vsaki priliki. Pose-
bno pozornost obračam do pot-
nikov. Dobra in točna postrež-
ba.

228 Reed St.—Tel. Han. 3843 y.
MILWAUKEE, WISC.

James F. Stepien,
predsednik.
Christian R. Wallock,
I. podpreds.
Emanuel Seranek,
II. podpreds.
Adolph J. Krass,
blagajnik.

AMERICAN
STATE BANK
Michael Zimmer,
Emanuel Seranek,
Dr. Anton Blazek,
Abel Davis,
John Fucik,
A. V. Geringer,
John C. Krass,
James F. Stepien,
C. R. Wallock

AMERICAN STATE BAN

1896—37 Blue Island Ave., blizu 18-ete ulice
CHICAGO, ILL.

Glavnica in prebitek \$500, 10.00

ODPRTO: Pondeljek in v četrtek do 8½ zve-
vse druge dneve pa do 5½ popold.

POZOR!

Radi nestalnosti cen kronske vrednosti, nam je nemogoče od-
stalno ceno. Pošiljali bomo denar še nadalje po najnižjih
tekoče vrednosti kron. Uprašajte, ali nam pa pišite za ceno.
Večje svote še po nižjih cenah.

Pošiljamo denar v stari kraj in jamči-
da se pošteno izplača ali pa Vam v
Direktna zveza s Prvo Hrvatsko hranilnico in posojilnico v
grebu in njenimi podružnicami.
Pošiljamo denar vojnim vjetnikom v Srbijo, Rusijo, Angl-
in Francosko. Govorimo vse slovanke jeziki

PAZITE IN HRANITE

Narodni izrek pravi: "Pazite na vaš bel denar za črna d-
ve." To pomenja toliko kakor prvo pazite in hranite dokler ste še
zdravi in mladi, da boste imeli nekaj za stara in onemogla leta.

Vsak človek mora paziti in hraniti, če le to je edina pot, ki
vna volji v neodvisnost. Prvi dolar, ki ga date na stran, se lahko
eni kot itemljni kamen poslopja za katerim vsaki stremi. Dobro
je vedno imeti na pametu narodni izrek ki pravi: "Zrna do zrna
pogača; kane na kamen palača". Najtežje je počenek ali bres
početka ni nikdar ničesar. Zatorej pridite vlagati vaš denar še
danes, ampak pazite, da ga nalogate v gotovo in varno banko. Z
vloge enega dolarja dobite vašo bančno knjižico.

Mi sprejemamo denar na hranilno vlogo in plačamo po 3%
obresti od njega.

Pošiljamo denar v Italijo, Rusijo in Francosko.
Prodajemo prve posojilne mortgage (markeče) in dajemo v za-
jem varne hranilne predale.

Sprejemo upise za parobrodno potovanje v staro domovino po
vojni.

KASPAR STATE BANK

1900 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
Kapital, vloge in prebitek znaša nad \$6,000,000.

Edina Slovenska Tvrda
Zastave, regalije, znake, kape, pečate, in vse potrebščine za društ. in j
Delo prve vrste. Cene nizke. Slovenske cenike pošiljame zastonj.
F. KERŽE, 2711 So. Millard Avenue, Chicago, Ill.

Največja slovanska tiskarna v Ameriki je
NARODNA TISKARNA

2146-48-50 Blue Island Avenue, Chicago, Illinois.

Mi tiskamo v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, polj-
skem, kakor tudi v angleškem in nemškem jeziku. Naša po-
sebnost so tiskovine za društvo in trgovce. — — — — —
"PROSVETA" se tiska v naši tiskarni.

FRANK STONICH

brat zlatarjev Jacoba in Johna Stonicha, se priporoča cenjenira roja-
kom širom Amerike.

Kadar potrebujete ali kupujete zlatnino n. pr. ure, verifike,
prstane, broške itd., se obrnite name, ker boste dobili blago prve
vrste.

VSE GARANTIRANO!

V zalogi imam znake, prstane, priveske, broške raznih jednot in svez.

FRANK STONICH

7 W. Madison St., Savings Bank Bldg., Rm. 605, CHICAGO, ILL.

ST. CLAIR AV. JEWELRY
JOSEPH MARINČIČ, lastnik.

5805 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Slovenska trgovina z urami, zlatnino, brilanti, Columbia gramo-
phoneke plošče različnih jezikov, sprejemam v popravilo ure, zlatnino
gramofone vse kar se tiče te stroke, delo jamčim. Kadar želite kupiti
gramofon ali gramofon upravljalne mene za ceno, stane vas samo 2c po
uro, zlatnino ali gramofon upravljalne mene za ceno, stane vas samo 2c po
pošti, pripravite si stem dolarje. Ne pozabite geslo "svoj k svojim".
Se priporočam. **JOSEPH MARINČIČ**, zlatar, 5805 St. Clair Ave.

New York Dry Cleaning Company
BRATA KUNSTEL, lastnika
6220 St. Clair Ave., Cleveland, O. **PODRUŽNICA:**
15305 Hale Ave.

Barvamo, čistimo, likamo in popra-
vijamo moške in ženske obleke

TOČNA POSTREŽBA. **ZMERNE CENE.**
Se priporoča v obilen obisk vsem rojakom, Slovcem in bratom
članom S. N. P. J. **Brata Kunstel.**